

Řetězce protestují proti novele

Novela zákona o významné tržní síle, kterou projednává sněmovna, může podle Svazu obchodu a cestovního ruchu ČR zdražit potraviny, narušit tržní prostředí a může vést ke snížení podílu českých potravin v obchodech. Z jednostranné regulace tak podle svazu budou těžit hlavně dodavatelé. Podle potravinářů je navržená novela v kontextu právní úpravy ve většině evropských zemí a potraviny mohou naopak zlevnit, pokud maloobchodní řetězce sníží své vysoké marže.

Ondřej Pátek

„Novela zákona povede u obchodních řetězců ke standardizaci podmínek a de facto k vyloučení svobodné soutěže. Brání obchodnímu vyjednávání a za vše hraje doslova likvidáčními sankcemi. Výsledkem bude zvýšení cen zboží,“ říká prezidentka svazu Marta Nováková. Podle ní má novela diskriminační charakter, protože se vztahuje pouze na obchodníky. Mnozí dodavatelé přitom mají také významnou tržní sílu. Obchodní řetězce proto připravují společně prohlášení premiéři Bohuslavu Sobotkovi. Podle Novákové největší obchodní řetězce investovaly v České republice stovky miliard korun a chtějí předvídatelně podnikatelské prosadit.

„Zákon o významné tržní síle měl původně chránit malé a střední výrobce potravin proti velkým řetězcům. Sítavající nove-

la to však nečiní, chrání velké dodavatele,“ řekl vedoucí oblasti Právo & Compliance společnosti Kauland Igor Kremla. Rozhodovací praxe Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže je zcela zavaděčící a znatečná. Neexistují žádná pravidla, vydáváná rozhodnutí jsou obsahově neudržetná. Novela v tomto směru nic nemění,“ dodal.

Riziko sankcí za jednání s tuzemským dodavatelem může podle svazu způsobit, že obchodník od něj raději nekoupí zboží pro své prodejny, které jsou často i v zahraničí. To by znamenalo propad exportu potravin a zboží od českých výrobců i snížení konkurenceschopnosti českých potravin, což v konečném důsledku postihne zakazníky, ať v podobě vyšších cen, nebo menšího výběru.

„Podíl potravin od českých výrobců a dodavatelů se u velkých řetězců pohybuje mezi 70 až 80

procenty a export českých výrobců prostřednictvím obchodních řetězců je v objemu desítek miliard korun,“ konstatoval Pavel Mikoška ze společnosti Ahoid Czech Republic, která provozuje prodejny Albert. Nastavená regulace postará podle něj jakékoliv ekonomické odškodnění a „jako taková je v rozporu s ústavními principy rovnosti a měla by být, podle mého názoru, zrušena,“ řekl.

Potravináři neseouhlasí

„Zákon o významné tržní síle platí od 1. února 2010 a nezdá se, že by za pětiletou dobu jeho platnosti došlo ke zvýšení cen či ke zhroncení maloobchodu,“ uvedla mluvčí Potravinářské komory ČR Dana Večerová. Pokud podle ní řetězce sníží své vysoké obchodní přírůžky, mohou potraviny i zlevnit.

Podle advokáta Aleše Kurbáče umožní novelizovaný zákon

Novela zákona o významné tržní síle a cestovního ruchu ČR Marta Nováková a předseda Svazu obchodu a cestovního ruchu ČR Pavel Mikoška v úvodu jednání v úřadu Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže.

snadnější sankcionování obchodních řetězců ze strany antimonopolního úřadu. Řetězce nyní hrozí za zneužití tržní síly pokuta až deset milionů korun nebo trest v hodnotě deseti procent z obrátu. Za pět

let účinnosti byly pokutovány dva řetězce. Naposledy loni od Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže dostal pokutu 7,144 milionu korun Globus. Společnost v dubnu uvedla, že antimonopolní úřad s ní zahájil správní řízení již v lednu 2011 kvůli delším lhůtám splatnosti faktur za dodané zboží.

Potravinářská komora uvedla, že navržená úprava zákona je v kontextu právní úpravy ve většině evropských zemí. Vzorem pro novelu byla právní úprava této oblasti ve Francii.

Významná tržní síla je podle novely takové postavení odběratele, v jehož důsledku si odběratel může vynutit bez srovnatelného důvodu výkonu větší dodavatelem v souvislosti s nákupem potravin. Zneužitím významné tržní síly bude například uplatňování plateb a jiných proslužeb za to, že odběratel zařadí potraviny do prodejce. Novela také ruší šest příloh zákona, kde je uvedeno asi 80 skutkových podstat zneužití významné tržní síly a zneužití významné tržní síly definuje obecněji.

Návrh nové úpravy zákona o významné tržní síle je nyní ve sněmovně v prvním čtení. ■